Πράξη καλοσύνης (Σταύρος Ζουμπουλάκης)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 22 Απριλίου, 2014

Τί κάνεις με έναν ογδοντάχρονο πατέρα, μισοπαραλοϊσμένο, που νομίζει ότι έχει κερδίσει ένα εκατομμύριο δολάρια στο λαχείο και φεύγει από το σπίτι του για να πάει με τα πόδια σε μακρινή πόλη, εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά, να εισπράξει το ποσό; Τον μαζεύεις μια, τον μαζεύεις δυο από τους δρόμους, και μετά; Λογικό δεν είναι, αφού οι δυο γιοι του δουλεύουν και η γυναίκα του, γριά και αυτή, δεν μπορεί να τον κάνει ζάφτι, να μπει ο άνθρωπος αυτός σε γηροκομείο, για να μην κινδυνεύει τουλάχιστον η ζωή του στους αυτοκινητόδρομους; Αυτό ακριβώς θεωρούν ότι πρέπει να γίνει η γυναίκα του και ο μεγάλος γιος. Ο μικρός όμως θα πει όχι και θα αποφασίσει να συντροφέψει τον πατέρα στο παράλογο ταξίδι του. Μιλάω για τη μαυρόασπρη «Νεμπράσκα» του Αλεξάντερ Πέιν.

Ο πατέρας, αλκοολικός όλη του τη ζωή, κυριολεκτικά ετοιμόρροπος τώρα, κλεισμένος στον εαυτό του, αδιάφορος για τα πάντα γύρω του, αδιείσδυτος. Τί είναι αυτό που τον κάνει να κινάει με τα πόδια για ένα τέτοιο ταξίδι; Πιστεύει πράγματι ότι έχει κερδίσει ένα εκατομμύριο ή μήπως είναι απλώς το τελευταίο πείσμα του, η τελευταία φορά που θέλει να κάνει το δικό του; Και τι θα τα κάνει τόσα λεφτά τώρα που είναι ερείπιο; Κάποια στιγμή λέει, σαν μικρό παιδί, ότι θέλει να αγοράσει ένα φορτηγό -ενώ δεν έχει πια άδεια οδήγησης- και έναν αεροσυμπιεστή, ενώ άλλη στιγμή ότι τα θέλει για να αφήσει κάτι στα παιδιά του. Ο γέρος είναι αδιαπέραστος, δεν μπορείς να καταλάβεις τι γίνεται μέσα του. Και ούτε έχει σημασία. Σημασία έχει για ποιο λόγο ο μικρός γιος τον συνοδεύει σε αυτήν την παλαβομάρα. Για να τον προστατέψει; Για να τον μεταπείσει; Για να είναι απλώς μαζί του; Μπορεί για όλα αυτά, κυρίως όμως για να του ικανοποιήσει την τελευταία φαντασίωση, να του δώσει την τελευταία χαρά, όπως και ο ίδιος θα συνειδητοποιήσει όσο προχωράει τούτο το μάταιο ταξίδι. Το γεγονός ότι η τελευταία επιθυμία του πατέρα δεν είναι μια λογική, δίκαιη και αγαθή επιθυμία αλλά μια εγωιστική τρέλα, και επίσης το γεγονός ότι αυτός ο πατέρας υπήρξε μάλλον αδιάφορος για τα παιδιά του, φανερώνει έκτυπα τον χαρακτήρα της πράξης του γιου να τον οδηγήσει σε αυτό το παράλογο ταξίδι και να σηκώσει αγόγγυστα όσα του συμβούν καθ’ οδόν. **Τούτη η πράξη δηλαδή δεν είναι μια πράξη δικαιοσύνης, υιικής αναγνώρισης ή ευγνώμονης ανταπόδοσης, είναι απλώς μια πράξη καλοσύνης. Η καλοσύνη δεν έχει έλλογη θεμελίωση, δεν έχει επιχειρήματα, είναι άνευ**

λόγου. Είναι μόνο πάντοτε επείγουσα, δεν σηκώνει αναβολή, αν δεν γίνει τώρα, μπορεί μετά από λίγο να είναι αδυσώπητα αργά.

Οταν φτάσουν στον προορισμό τους και ο πατέρας ακούσει από την υπάλληλο της εταιρείας που έστησε την απάτη ότι δεν κέρδισε τίποτε, **ο γιος δεν θα του πει λέξη για το παράλογο πείσμα του, δεν θα του πετάξει ένα «σου τα έλεγα εγώ»**, αλλά αντίθετα θα τον υπερασπιστεί σε αυτήν την υπάλληλο και θα τον πάρει ήρεμα να γυρίσουν πίσω. Στον δρόμο της επιστροφής, χωρίς να του πει τίποτε, θα δώσει το αυτοκίνητό του και θα αγοράσει στο όνομα του πατέρα ένα μικρό φορτηγό κι εκείνο τον άχρηστο πια γι’ αυτόν αεροσυμπιεστή. Οταν περνάνε από τη γενέτειρα του πατέρα θα του το δώσει να το οδηγήσει – πολύ σημαντική και η στάση εκεί κατά το ταξίδι του πηγαιμού, αλλά την προσπερνώ, όπως και πολλά άλλα, για λόγους οικονομίας. Ο γέρος θα ζητήσει επιτακτικά από τον γιο να σκύψει και να χωθεί κάτω από το κάθισμα, ώστε να φαίνεται ότι οδηγεί μόνος του, και εκείνος αδιαμαρτύρητα θα το κάνει και θα τον κοιτάζει, όσο οδηγεί, κάτω από το κάθισμα με ένα βλέμμα τρυφερότητας και χαράς. Μόλις βγουν από τα όρια του χωριού θα αλλάξουν βουβά θέση. Τέλος.

Πατέρας και γιος θα φτάσουν σε λίγο στην πόλη τους και στο σπίτι τους και όλα θα συνεχιστούν όπως πριν, ο γέρος θα εξακολουθήσει να πορεύεται προς τον θάνατό του, που δεν είναι πια μακριά, και ο γιος θα γυρίσει στη δουλειά του ως πωλητής ηλεκτρονικών συσκευών και στην παθητική μοναξιά του. Ολα θα είναι όπως πριν, **μα και τίποτε δεν θα είναι όπως πριν, γιατί η πράξη της καλοσύνης έχει μια μυστική μεταμορφωτική δύναμη που αλλάζει τα πάντα μέσα μας, ακόμη και όταν οι συνθήκες του βίου μένουν ίδιες**. Τίποτε δεν είναι πια ίδιο στη ζωή, «σαν ηύρε το ζύγιασμα της καλοσύνης» (Σεφέρης).

(Πηγή: kathimerini.gr)